An Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide
Department of the Environment, Climate and Communications

Comhairle Contae Chorcaí
Cork County Council

Clár Pobail um Ghníomhú ar son na hAeráide (CCAP) Snáithe 1 agus Snáithe 1a, Téamaí an Chláir

Téama an Chláir	Cur Síos	Tionscadail Infheidhme
Fuinneamh Pobail 	Bíonn rátálacha an-íseal fhuinneamh ag go leor tithe Éireannacha agus costais arda reatha, mar gheall ar chaillteanas teasa go príomha. Tá an chaoi a théimid ár bhfoirgneamh agus an caillteanas teasa taobh thiar de 10% d'astaíochtaí gás ceaptha teasa na hÉireann. Tá an chaoi a thógaimid, a théimid agus a reáchtálaimid ár bhfoirgneamh mar chuid lárnach sa chaoi chun astaíochtaí gás ceaptha teasa na hÉireann a laghdú. Is féidir linn ár bhfoirgneamh a dhéanamh níos tíosach ar fhuinneamh tríd iad a athfheistiú (e.g., insliú), soilse/fearais a úsáideann níos lú fuinnimh a chasadh as, agus rialuithe cliste a úsáid.	Tionscadail a laghdaíonn tionchar na haeráide ar fhoirgnimh i bpobail tríd níos lú fuinnimh a úsáid, fuinneamh in-athnuaite a úsáid agus caillteanas teasa a sheachaint. Cuimsíonn an méid sin tionscadail phobail bheaga le fuinneamh in-athnuaite (gréine, hidrea, gaoth), foirgnimh phobail a athfheistiú, soilsiú pobail LED nó pointí luchtaithe EV.
Taisteal 	Tá an chaoi a mbímid ag taisteal ar cheann de na príomhréimsí inar féidir le hiompraíocht athrú ar féidir le tionchar tapa agus dáiríre a bheith aige chun ár n-aidhmeanna aeráide a bhaint amach. Tá an chaoi a mbímid ag taisteal taobh thiar de 20% d'astaíochtaí gás ceaptha teasa na hÉireann. Tá a fhios againn nach bhfuil ár modhanna taistil simplí, agus go minic bíonn siad socraithe ag pleanáil agus roghanna tithíochta roimhe sin, go háirithe i bpobail tuaithe, ina bhfuil daoine ag brath go mór ar charranna. Tá bealaí malartacha ag teacht chun cinn, áfach. Léirigh obair chianda mar gheall ar COVID 19 an cumas astaíochtaí a bhain le taisteal a laghdú go mór in 2020.	Tionscadail a chuireann le laghduithe astaíochtaí a bhaineann le taisteal. Is féidir laghduithe i lorg coise carbóin a bheith san áireamh i seirbhísí, a chuireann feabhas ar rochtain ar bhealaí rothaíochta, páirceáil rothaíochta, bealaí taistil gníomhacha nó sábháilte chuig scoileanna.
Bia agus Dramhaíl 	Glacann sé go leor acmhainní bia a chur ar ár mboird. Baintear úsáid as go leor fuinnimh agus ábhair chun bia a fhás, a phróiseáil agus a iompar. Meastar go gcuirtear 1/3 den bhia a fhásaimid amú agus is ionann cur amú bia agus 10% d'astaíochtaí domhanda. Shocraigh Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2021 sprioc d'earnáil na talmhaíochta a dtionchar aeráide a laghdú chun bia a laghdú agus tá tiomantas náisiúnta chun cur amú bia a laghdú faoi 50% faoi 2030. Ar na hathruithe a dhéanann daoine cheana féin chun a dtionchar aeráide a laghdú, tá an méid bia a chuireann siad amú a laghdú, mar aon le béilí ina bhfuil próitéin phlandabhunaithe agus níos lú carbóin. Agus muid aireach ar dhálaí difriúla cosúil leis an gcultúr, creideamh, sláinte, cumais agus blasanna a théann i gcion ar chinntí a dhéanann daoine aonair; ar leibhéal córais,	Tionscadail a laghdaíonn cur amú bia. Áirítear anseo gairdíní pobail a fhorbairt chun táirgeadh bia áitiúil a chur chun cinn, cuibhrinn, gealltáin bhia ó ghnólachtaí áitiúla, margaí bia, moil dheisiúcháin nó áiseanna múirínithe pobail.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

WE'RE TAKING CLIMATE ACTION

	pobail agus cineál saoil baineann deiseanna nascadh agus daoine a dhíriú ar ghníomhú ar bhia, dramhaíl agus athrú aeráide.	
Siopadóireacht agus Athchúrsáil 	Is mó a chuireann an méid a cheannaímid go hastaíochtaí maidir leis an gcaoi a dhéantar iad, a iompraítear iad, a úsáidtear iad, a athúsáidtear iad agus a athchúrsáiltear iad. Tá Éire ag bogadh i dtreo geilleagar ciorclach a chruthú, chun earraí a dhéanamh a mhaireann níos faide, ar féidir earraí eile a dhéanamh de, a athúsáid agus a athchúrsáil níos éasca ar deireadh. Tá méadú ar an méid dramhaíola a athchúrsáil ar cheann dár spriocanna aeráide agus chun gach pacáistíocht a dhéanamh in-athúsáidte nó in-athchúrsáilte faoi 2030. Mar shiopadóirí tá an cumhacht againn tionchar a bheith againn ar an gcaoi a dhéantar ár n-earraí, agus féachaint ar roghanna inbhuanaithe. Bíonn daoine ag athrú a gcuid nósanna siopadóireachta tríd earraí a cheannach a mhaireann níos faide nó cuspóir nua a thabhairt d'éadach nó troscán. Tá daoine ag pleanáil freisin céard a dhéanfaidh siad le rudaí nuair a bheidh siad críochnaithe leo, athchúrsáil chomh mór is gur féidir linn, ag leithscaradh a gcuid dramhaíola le bailiú agus ag úsáid ionaid athchúrsála agus seirbhísí in aice leo.	Tionscadail a mhéadaíonn an éagsúlacht agus líon na n-áiseanna athchúrsála sa phobal áitiúil. Tionscnaimh atá dírithe ar laghdú, athúsáid agus athchúrsáil, moil dheisiúcháin pobail, siopaí babhtála, stáisiúin chun uisce a líonadh nó díothú plaistigh aon uaire i ngnólachtaí i bpobail.
Gníomhú ar son na hAeráide agus Cumarsáide Áitiúil 	Tá go leor acmhainní nádúrtha ag Éirinn, idir ár bportaigh agus ár bhforaoisí agus ár n-aibhneacha agus ár n-aigéin. Teastaíonn ó na hacmhainní nádúrtha seo go mbeadh siad cosanta ó athrú aeráide, agus mar chúiteamh air sin, cabhróidh siad linn trí charbóin a ionsú, a laghdaíonn an baol tuilte, a mhéadaíonn bláthanna agus fiadhúlra, agus a ghníomhaíonn mar áiteanna dúinn ar fad athnascadh leis an dúlra. Is cuid lárnach é Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide leis an gcaoi a thagann pobail áitiúla le chéile chun gníomhú, agus cuireadh tús leis na smaointe is fearr chun gníomhú ar son an chomhshaoil i gcroílár ár bpobal. Is iomaí gníomhú pobail idir glanadh suas simplí go scéimeanna fuinnimh pobail, agus pleananna a dhéanamh dul in oiriúint d'athruithe a tharla cheana féin.	Glacann tionscadail mar seo cur chuige iomlánaíoch chun an comhshaol áitiúil a bhainistiú, lena n-áirítear gníomhú ar son na haeráide. Áirítear anseo mar shampla, foraoisí beaga, scoileanna foraoise, úlloird scaipthe, gairdíní pobail, gairdíní ar dhíon, tionscadail phailneora nó tionscadail maidir le hathléimneacht aeráide.